

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

Rhif: 3

Rhif y Cais: C20/1064/22/AC

Dyddiad 22/12/20
Cofrestru:

Math y Cais: Adnewyddu a Newid Amod(au)

Cymuned: Clynnog

Ward: Clynnog

Bwriad: Cais o dan Adran 73 o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref i amrywio amod 1 ar ganiatâd cynllunio C15/0299/34/MW (adeiladu 3 lagŵn siltio ategol a gwaith cysylltiedig i ddarparu'r capasiti angenrheidiol i alluogi gwaith mwynau sy'n parhau a darparu system gaeedig ar gyfer rheoli dŵr o'r chwarel ar y safle) i ganiatáu estyniad pedair blynedd mewn cysylltiad â'r gwaith mwynau a blwyddyn ychwanegol i gwblhau'r gwaith adfer.

Lleoliad:

Cefn Graianog, Llanllyfni, Caernarfon, LL54 6SY

**Crynodeb o'r
Argymhelliad:**

CANIATÁU GYDAG AMODAU.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

1. Disgrifiad:

- 1.1 Mae lagwnau siltio yn rhan hanfodol o'r gwaith prosesu tywod a graean, ble caiff y mwyn ei olchi a'i brosesu i ddiolli tywod a graean o ansawdd amrywiol yn ôl maint. Cais yw hwn i newid amod 2 ar ganiatâd cynllunio presennol, sef C15/0299/34/MW, er mwyn ymestyn bywyd y tri lagwn siltio atodol a'r gwaith cysylltiol am bedair blynedd ychwanegol, er mwyn darparu 26,145m³ ychwanegol o gapasiti setlo i silt a geir fel is-gynnyrch y gwaith o brosesu tywod a graean.
- 1.2 Adolygwyd isadeiledd rheoli dŵr y safle yn 2015, gan fod angen cloddio silt allan o'r lagwnau yn rheolaidd er mwyn sicrhau'r capasiti setlo gofynnol. Mae tueddiad gan y system i orlwytho yn ystod cyfnodau o lawiad parhaus a chyson gyda'r posibilrwydd y gall llifogydd cyflym ddigwydd ble mae dŵr wyneb a dŵr ffo o'r tir gerllaw yn ymuno â dŵr o'r lagwn siltio presennol, gan arwain at y posibilrwydd o ddŵr ffo llygredig yn effeithio ar SoDdGA ac ACA Cors Gyfelog. Prif bwrpas y datblygiad arfaethedig i'r lagwnau yw ategu'r isadeiledd rheoli dŵr presennol trwy system gaeedig, er mwyn atal hyn rhag digwydd. Bydd capasiti uwch yn y lagwnau yn lliniaru effeithiau posib ar yr amgylchedd dŵr lleol, ac yn darparu system reoli dŵr hunangynhwysol ar y cyd â'r isadeiledd presennol.
- 1.3 Lleolir y safle ar ochr orllewinol yr ardal brosesu a phentyrru stoc sy'n gyfagos i'r lagwnau gwreiddiol ac oddeutu 530m i'r de ddwyrain o AHNE Llŷn. Mae'r ardal yn cynnwys tir yr arferid ei ddefnyddio i echdynnu mwynau rhwng y 1960au a'r 1980au trwy ganiatâd penodol gyda chyfyngiadau amser a hysbysiadau GDO.
- 1.4 Mae'r lagwnau wedi eu hadeiladu trwy gloddio deunydd o'r tir a adferwyd i ffurfio'r llethrau goleddf, gydag unrhyw orlwythau a phriddoedd yn cael eu storio i adfer y tir neu godi bwndiau fel rhwystrau diogelwch. Mae'r lagwnau yn mesur rhwng 140m a 160m o ran eu hyd a 4-5m o ran eu dyfnder, gan gynnwys lleiniau mynediad 10m o led er mwyn hwyluso gwaith cynnal a chadw. Mae'r dyluniad hefyd yn ystyried topograffeg y tir, sydd goleddfu ar raddiant esmwyth i ochr ogleddol safle'r gwaith. Mae lagwnau 1 a 2, yn gyffredinol, yn cydreddeg â chyfuchlinau'r trydydd lagwn, sef y mwyaf deheuol ohonynt, ac mae angen bwndiau allanol i gefnogi dŵr digonol at bwrpasau siltio.
- 1.5 Mae cynigion adfer a gyflwynwyd â'r cais yn gobeithio sefydlu gwerth bioamrywiaeth y safle ymhellach, trwy droi'r tir yn ôl yn borfa fras gyda chynefinoedd gwell i fywyd gwylt, gan gynnwys pyllau dŵr bas, waliau cerrig a rheolaeth briodol i sicrhau fod cynefinoedd o'r fath yn cael y cyfle i ddatblygu.
- 1.6 Nid yw'r datblygiad arfaethedig felly yn unol â'r disgrifiad a'r meini prawf a nodir yn Atodlen 1 Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Asesiad Effaith Amgylcheddol) (Cymru a Lloegr) 2017. Er hynny, mae'r datblygiad yn syrthio o fewn y disgrifiad o ddatblygiad sydd wedi'i nodi ym Mharagraff 2, Atodlen 2 y Rheoliadau (chwareli, mwyngloddio brig a chodi mawn) a pharagraff 13 (unrhyw newid i neu estyniad datblygiad ble fo'r datblygiad hwnnw eisoes wedi ei awdurdodi, ei weithredu neu yn y broses o gael ei weithredu, a gall y newid neu'r estyniad gael effeithiau andwyol ar yr amgylchedd). Wedi sgrinio ac asesu'r bwriad yn unol â'r meini prawf datblygu dan Atodlen 3, ystyrir nad yw effaith debygol y datblygiad ar yr amgylchedd yn ddigon i gyfiawnhau cyflwyno Asesiad Effaith Amgylcheddol gyda'r cais cynllunio.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

2. Polisiâu Perthnasol:

- 2.1 Mae Adran 38(6) Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 a pharagraff 2.1.2 Polisi Cynllunio Cymru yn pwysleisio y dylid penderfynu ar geisiadau cynllunio yn unol â'r Cynllun Datblygu, oni bai bod ystyriaethau perthnasol yn nodi fel arall. Mae'r ystyriaethau polisi yn cynnwys Polisi Cynllunio Cenedlaethol a Chynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011-2026.
- 2.2 Yn sgil Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 mae'n ofynnol i'r Cyngor ymgymryd â datblygu cynaliadwy yn ogystal â chymryd pob cam rhesymol wrth arfer ei swyddogaethau i gyflawni'r amcanion datblygu cynaliadwy (neu lesiant). Mae'r adroddiad hwn wedi'i baratoi gan ystyried dyletswydd y Cyngor a'r "egwyddor datblygu cynaliadwy", fel sydd wedi'i ddatgan yn Neddf 2015, ac wrth ffurfio'r argymhelliad mae'r Cyngor wedi ceisio sicrhau bod anghenion y presennol yn cael eu diwallu heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion hwythau. Ystyrir na fyddai unrhyw effaith sylweddol nac annerbyniol ar gyflawni'r amcanion llesiant o ganlyniad i'r argymhelliad arfaethedig.

2.3 Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn 2011-2026

Polisi Strategol PS 1: Yr Iaith Gymraeg a'r diwylliant Cymreig

Polisi Strategol PS 5: Datblygu Cynaliadwy

Polisi Strategol PS 13: Darparu Cyfleoedd ar gyfer Economi Ffyniannus

Polisi Strategol PS 19: Gwarchod a lle fo'n berthnasol Gwella'r Amgylchedd Naturiol

Polisi Strategol PS 20: Cadw a ble fo'n briodol Gwella Asedau Treftadaeth

Polisi Strategol PS 22: Mwynau

POLISI AMG 1: Cynlluniau Rheolaeth Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol

POLISI AMG 3: Gwarchod a Gwella Nodweddion a Rhinweddau sydd yn unigryw i Gymeriad y Dirwedd Leol

POLISI AMG 5: Cadwraeth Bioamrywiaeth Leol

POLISI PCYFF 2: Meini Prawf Datblygu

POLISI PCYFF 6: Cadwraeth Dŵr

POLISI MWYN 3: Datblygiadau Mwynau

POLISI MWYN 5: Cylchfeydd Rhagod o amgylch Safleoedd Mwynau

POLISI MWYN 9: Adfer ac Ôl-ofal

POLISI GWA 1: Darparu Isadeiledd Rheoli Gwastraff ac Ailgylchu

Canllaw Cynllunio Atodol - Cynnal a Chreu Cymunedau Nodedig a Chynaliadwy 2019

Canllawiau Cynllunio Atodol - Ardaloedd Cymeriad y Dirwedd 2009

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

2.4 Polisiâu Cenedlaethol:

- Polisiâu, canllawiau ac egwyddorion cyffredinol sydd wedi'u nodi ym Mholisi Cynllunio Cymru Llywodraeth Cymru, Rhifyn 11 (Chwefror 2021),
- Cymru'r Dyfodol - Y Cynllun Cenedlaethol 2040,
- Rheoliadau Gwarchod Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017;
- Nodyn Cyngor Technegol (Cymru) 5: Cadwraeth Natur a Chynllunio (Medi 2009) Llywodraeth Cymru
- Nodyn Cyngor Technegol (Cymru) 11: Sŵn (Hydref 1997), Llywodraeth Cymru
- Nodyn Cyngor Technegol 20: Cynllunio a'r Iaith Gymraeg (Hydref 2017) Llywodraeth Cymru
- Nodyn Cyngor Technegol (Cymru) 15: Datblygu a Risg Llifogydd
- Nodyn Cyngor Technegol (Cymru) 23: Datblygiad Economaidd (Chwefror 2014), Llywodraeth Cymru
- Nodyn Cyngor Technegol (Cymru) 24: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Mai 2017), Llywodraeth Cymru
- Llywodraeth Cymru - Nodyn Cyngor Technegol Mwynau (Cymru) 1: AGREGAU (Mawrth 2004) a Datganiad Technegol Rhanbarthol Gogledd Cymru.

3. Hanes Cynllunio Perthnasol:

- 3.1 Mae hanes hir o gloddio tywod a graean i'r safle hwn, hanes sy'n dyddio'n ôl i'r caniatâd cynllunio cynharaf a roddwyd ym mis Mai 1958, a cheir tystiolaeth bod y gwaith wedi cyflenwi deunyddiau ar gyfer nifer o gontractau peirianeg sifil ar raddfa fawr yn yr ardal, gan gynnwys Gorsaf Bŵer Dinorwig, Argae Stwlan a nifer o gontractau gwella ffyrdd lleol. Mae'r caniatadau isod yn benodol i ardal y cais;
- 3.2 Yn y blynyddoedd diweddar, mae'r safle wedi bod yn weithredol dan ganiatâd cynllunio 2/14/16G a roddwyd ar 1af o Fawrth 1996, oedd yn cynnwys ardal brosesu Cefn Graianog a'r gwaith mwyngloddio yn Fferm Graianog. Rhoddwyd caniatâd pellach, C00D/0005/34/MW, ym mis Mai 2000 i wyro amodau 1 a 2 y caniatâd hwn i altro cyfres y gweithgareddau cloddio. Roedd y newid yma'n galluogi i'r gweithrediad gyfuno amryfal fathau o fwynau ar wyneb y gwaith i gwrdd â gofynion cynhyrchu/gwerthiant ac i resymoli y gyfres o adfer graddol.
- 3.3 **C10/0487/34/MW** - Cyflwynwyd y cais gydag Asesiad Effaith Amgylcheddol. Caniatwyd cais cynllunio yn ddarostyngedig i amodau ar 23 Awst 2011 - I amrywio amodau ar ganiatâd cynllunio presennol i ymestyn oes y gwaith mwyngloddio tan 31 Rhagfyr 2020 ac amrywio cynllun gwaith dan amodau 1 a 2 o ganiatâd cynllunio 2/14/12G a C00D/0487/34/MW.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

- 3.4 **C15/0299/34/MW** Caniatwyd gydag amodau ar 22 Mehefin 2015 – Adeiladu 3 lagŵn siltio ategol a gwaith cysylltiedig i ddarparu'r capasiti angenrheidiol i alluogi gwaith mwynau sy'n parhau a darparu system gaeedig ar gyfer rheoli dŵr o'r chwarel ar y safle.
- 3.5 **C16/0816/34/MW** - Caniatwyd yn ddarostyngedig i amodau ar 18 Tachwedd 2016 - Estyniad dwyreiniol arfaethedig i echdynnu tywod a graean a gwaith adfer graddol.

4. Ymgynghoriadau:

Cyngor Cymuned Clynnog: Dim gwrthwynebiad

Cyngor Cymuned Llanllyfni : Dim gwrthwynebiad

Uned Drafnidiaeth Llywodraeth Cymru: Fel yr awdurdod priffyrdd sy'n gyfrifol am Gefnffordd yr A487, nid yw Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi cyfarwyddyd mewn perthynas â'r cais hwn.

Gwarchod y Cyhoedd Gwynedd: Dim Ymateb

Uned Priffyrdd a Thrafnidiaeth Gwynedd: Dim gwrthwynebiad i'r cais i ymestyn yr amser i gadw'r lagwnau.

Rheolwr AHNE Cyngor Gwynedd: Mae safle waith Cefn Graianog gerllaw Brynceir ac yn agos at ffin yr AHNE. Sefydlwyd y gwaith ddegawdau yn ôl i ddarparu tywod a graean yn lleol ac yn rhanbarthol. Bu gwaith adfer effeithiol ar y safle yn ystod y blynyddoedd diwethaf sy'n lleihau yr effaith ar y dirwedd. O ystyried mai dim ond estyniad amser cyfyngedig sy'n gysylltiedig â'r lagwnau setlo, nid oes unrhyw bryderon ynghylch yr effaith ar yr AHNE.

Ymgynghorydd Iaith Cyngor Gwynedd: Dim gwrthwynebiad i'r cais i ymestyn yr amser o safbwynt ieithyddol. Ystyrir mai effaith niwtral fyddai o gymeradwyo'r cais.

Gwasanaeth Cynllunio Archeolegol Gwynedd: Nid oes unrhyw bryderon archeolegol gyda cyfnod ymestyn a ofynnir.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

CADW: Dim gwrthwynebiad

Mae effaith y lagwnau siltio ar osodiad henebion cofrestredig wedi cael ei ystyried yn flaenorol ac ni fydd ymestyn y cyfnod hwn o amser ar gyfer eu defnyddio ac adfer y tir yn addasu'r effaith.

Hawliau Tramwy Cyhoeddus
Gwynedd:

Ni chafwyd ymateb ar y cais hwn, ond roedd sylwadau a gyflwynwyd ar y chwaer-gais yn gofyn am ofalu am lwybrau 42 a 42A yn ystod y datblygiad hwn ac wedi hynny.

Uned Rheoli Perygl Llifogydd
ac Erydu Arfordirol Gwynedd:

Dim sylwadau ar ddraenio tir na pheryglon posib llifogydd.

Dŵr Cymru:

Yn cydnabod nad yw cais (Cyf:C20/1064/22/AC) yn golygu cynigion i gysylltu â'r garthffos gyhoeddus neu rhwydwaith y prif gyflenwad dŵr ac felly nid ydym yn cynnig unrhyw wrthwynebiad mewn egwyddor i newid amod 2 i ganiatáu estyn amser, yn amodol i gydymffurfio gydag unrhyw amodau sy'n gysylltiedig â draenio.

Parc Cenedlaethol Eryri:

Dim Ymateb

Scottish Power:

Dim Ymateb

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

Uned Bioamrywiaeth
Gwneidd:

- Mae bob un o'r tri chaniatâd sy'n dal i fodoli (C10/0487/34/MW, C15/0299/34/LL, C16/0818/34/MW) wedi cael eu hasesu ar gyfer effaith sylweddol debygol dan Reoliad 63 o Reoliadau Gwarchod Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 pan gawsant eu penderfynu. Ni ystyriwyd bod yr un o'r tri chaniatâd yma yn debygol o gael effaith sylweddol ar nodweddion cadwraeth ACA Corsydd Eifionydd ac roedd CCW/NRW yn cytuno gyda'r asesiadau hyn. Nid oes unrhyw newid i'r caniatadau presennol, ac felly mae'r asesiadau blaenorol ar gyfer effaith sylweddol tebyg yn aros yr un fath ac mae'r bwriad i ymestyn amser y caniatâd yma yn annhebygol o gael effaith sylweddol ar ACA Corsydd Eifionydd.
- I grynhoi, ni fydd parhad y gwaith presennol yng Nghefn Graianog yn effeithio ar ACA Corsydd Eifionydd am y rhesymau isod:
 - Nid yw'r chwarel a'r gwaith cysylltiedig yn yr ACA ac nid yw ychwaith mewn cynefin tebyg sydd yn gyfagos at Gors Cyfelog. Felly, ni fydd unrhyw dir yn cael ei ddefnyddio yn yr ACA ac ni fydd unrhyw gynefin sy'n gysylltiedig â'r gors yn cael ei golli.
 - Ni fydd hydroleg y gors yn newid.
 - Adeiladwyd system lagŵn dolen gaeedig yn y chwarel i sicrhau na fydd unrhyw lygredd yn mynd i'r gors.
- Argymhellir bod y cynlluniau adfer i'r chwarel, lagwnau ac ardaloedd prosesu yn ceisio creu cynefinoedd o werth bioamrywiaeth uchel fel porfa frwyn (porfa frwyn blodeufain a glaswellt y gweunydd) a gweirglodd blodau gwyllt a phwll bach a phyllau bas Mae cynefinoedd micro fel pyllau bas a phyllau bach ac ardaloedd o brysgwydd, o gymorth i greu mwy o amrywiaeth i fywyd gwyllt yn arbennig infertebratau. Mae brwyn a gwair uchel yn darparu cysgod i famaliaid bach ac ymlusgiaid. Hoffem weld mwy o fanylion ar yr holl gynlluniau adfer, fel cynlluniau sy'n dangos nodweddion cynefinoedd micro (pyllau bas, pyllau, prysgwydd, waliau cerrig sych ac ati) gyda rhestrau o rywogaethau i blannu (llwyni a choed) a blodau gwyllt i gymysgfa hadau.
- Argymhellir fel nodwedd i wenoliaid y glennydd nythu yma y dylid creu clawdd tywod neu bridd.
- Mae rhywogaethau o blanhigion anffrodorol wedi eu rhestru dan atodlen 9 o Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 (fel y'i diwygiwyd), ac mae hi'n drosedd i achosi iddynt dyfu yn y gwyllt. Dylid monitro holl safle'r chwarel yn rheolaidd ar gyfer rhywogaethau o blanhigion anffrodorol fel Llysiâu'r Dial, Ffromlys Chwarennog a Choed Mêl. Dylid cynnal arolwg o safle'r chwarel ar gyfer y planhigion hyn a map yn dangos eu lleoliad ac amcangyfrif o faint ohonynt sydd yno gan ei ddarparu i'r ACLI. Dylai'r rhywogaethau hyn gael eu gwaredu yn y ffordd briodol.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

Yr Arolygiaeth Chwareli: Dim sylwadau gwrthwynebus i'w gwneud ar y cais hwn

Cyfoeth Naturiol Cymru: Ymgynghoriad 1af

Dim gwrthwynebiadau i'r cais, ond gyda'r sylwadau isod;

- O'r wybodaeth a ddarparwyd, mae CNC yn ystyried y gall y cynigion effeithio ar Ardal Cadwraeth Arbennig Corsydd Eifionydd (ACA), Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig Cors Gyfelog (SSSI) a Gwarchodfa Natur Genedlaethol Cors Gyfelog (GNNR), gyda effaith bosib ar lwybrau llygredd i nodweddion y safle yma. Efallai na fydd llwybrau yn golygu effaith andwyol os glynir at/gweithredir mesurau atal llygredd.
- Nid oes unrhyw asesiad o effaith sylweddol tebyg dan Reoliad 63 o Reoliadau Gwarchod Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 wedi ei gynnal gan eich awdurdod neu nid yw wedi ei anfon ymlaen i CNC i'w ystyried. Os ydych yn dod i'r casgliad bod y datblygiad arfaethedig yn debygol o gael effaith sylweddol ar y safle Ewropeaidd, rydym yn edrych ymlaen i chi ail-ymgynghori gyda ni. Oherwydd absenoldeb yr asesiad yma, ni all CNC roi sicrwydd na fydd y cynigion yn golygu effaith andwyol ar yr ACA.
- Argymhellwn eich bod yn ymgynghori gyda'ch ecolegydd ar unrhyw gyfleoedd gwella posib a'r cynnig tirwedd,
- Rydym yn cynghori'r ymgeisydd ei fod yn gyfrifol, yn ogystal â chael chaniatâd cynllunio, am sicrhau ei fod yn cael pob hawlen/caniatâd/trwydded sy'n berthnasol i'r datblygiad. Cyfeiriwch at ein gwefan i gael rhagor o fanylion:
- Rheoli Amgylcheddol; Cynghorir yr ymgeisydd i ddilyn y canllawiau o fewn Canllawiau Atal Llygredd 5 "Works and Maintenance in or Near Water":

2il Ymgynghoriad (Asesiad HRA)

- Cytunwn gyda Gwynedd yn ei asesiad fel awdurdod cymwys dan Reoliad 63 o Reoliadau Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 bod bwriad i ymestyn yn annhebygol o gael effaith sylweddol ar ACA Corsydd Eifionydd.

Llywodraeth Cymru - Polisi
Priddoedd a Defnydd Tir
Amaethyddol:

Dim Ymateb

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

Cefn Gwlad a Mynediad
Gwynedd: Dim Ymateb

Sustrans: Dim Ymateb

Ymgynghoriad Cyhoeddus: Gosodwyd hysbysiad mewn lleoliad gerllaw'r safle ar y 7 Ionawr 2021, ac fe hysbyswyd cymdogion cyfagos drwy lythyr. Ymddangosodd hysbysiad yn y wasg leol ar 20 Ionawr 2021.

Er na dderbyniwyd unrhyw lythyrau'n gwrthwynebu mewn ymateb i gyhoeddusrwydd statudol ar y cais, mae sylwadau a gyflwynwyd gan dirfeddianwr cyfagos i ogledd orllewin y chwarel yn amlygu pryderon ynglŷn â thraeniad tir lle mae mwy o ddŵr ffo wyneb yn cael mynediad i'w eiddo o'r briffordd gyfagos, gan sgwrio ei lain mynediad.

Asesu'r ystyriaethau cynllunio perthnasol:

5. Egwyddor y datblygiad

- 5.1 Mae Polisi Cynllunio Cymru (PCC) (Rhifyn 11, Chwefror 2021) yn amlinellu polisi cynllunio Llywodraeth y Cynulliad o ran cloddio mwynau. Dylai pob Awdurdod Cynllunio Mwynau sicrhau bod ei gynlluniau datblygu yn caniatáu cyfrannu at gyflenwad mwynau sy'n diwallu anghenion lleol, rhanbarthol a chenedlaethol.
- 5.2 Mae Cyngor Gwynedd, ar y cyd â holl Awdurdodau Cymru wedi cadarnhau'r Datganiad Technegol Rhanbarthol a luniwyd gan Weithgor Agregau Rhanbarthol Gogledd Cymru sydd ar hyn o bryd yn destun ail adolygiad. Paratowyd y datganiad yn unol â darpariaethau Polisi Cynllunio Mwynau (Cymru) a Nodyn Cyngor Technegol (Cymru) 1: Agregau (NCTM1), i osod amcan cyffredinol i sicrhau cyflenwad o agregau y mae modd eu rheoli'n gynaliadwy. Prif ddiben y datganiad yw nodi'r strategaeth ar gyfer darparu'r agregau yn rhanbarth gogledd Cymru.
- 5.3 Bydd y bwriad yn ategu'r isadeiledd gofynnol ar gyfer parhau â'r gwaith o echdynnu tywod a graean yng Nghefn Graianog, fydd yn sicrhau bod y Cyngor yn medru cyflawni ei rwymedigaethau dosrannu o ran cyflenwi mwynau ar gyfer is-ranbarth Gogledd Cymru. Ychydig o gronfeydd tywod a graean a ganiateir sydd ar gael yng Ngogledd Orllewin Cymru a bydd y cynnig hwn yn sicrhau fod isadeiledd digonol yn ei le i sicrhau'r cyflenwad hanfodol o dywod a graean i'r economi adeiladu leol. Bydd hyn yn lleihau'r angen i fewnforio deunyddiau o du allan i Wynedd, gan felly ostwng costau ac allyriadau carbon.
- 5.4 O ran yr angen am y datblygiad, nid yw'r bwriad felly'n gyfystyr ag estyniad i fanc tir cronfeydd tywod a graean yr awdurdod yn ôl y polisi ac arweiniad cenedlaethol cyfredol a geir yn NCTM1 (Cymru) Agregau a'r Datganiad Technegol Rhanbarthol. Diben y cais yw gwella isadeiledd presennol y chwarel a darparu cyfleuster fydd yn ategu'r gwaith mwyngloddio. Mae'r datblygiad eisoes yn destun cynigion adfer llawn ac mae amodau'n gysylltiedig â'r caniatâd sylfaenol; yn y

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

cyd-destun hwn, mae'r datblygiad yn cydymffurfio â Pholisi Strategol PS 22 a Pholisi MWYN 3 Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn. Ymhellach, ni ystyrir y bydd y cynnig i barhau â'r gweithrediadau mwynau yng Nghefn Graianog yn cynnwys y goblygiadau diogelu ar gyfer safleoedd gwastraff posib dan bolisi GWA 1.

- 5.5 Yn ogystal â'r egwyddor o ran yr angen am y datblygiad, mae'r materion cynllunio hanfodol yn yr achos hwn yn cael sylw isod:

Mwynderau Gweledol

- 5.6 Mae'r datblygiad wedi ymestyn ôl troed y gwaith presennol trwy ddarparu capasiti ychwanegol i ddelio â 26,000m³ o ddeilliannau silt o'r prosesau golchi mwynau. Mae safle gweithredol presennol, gan gynnwys y safle prosesu, y lagwnau, hynny sy'n weddill o wyneb y gwaith a'r coridor cludo, yn mesur dros 29 hectar ac mae'r datblygiad ynghyd â'r caniatâd sylfaenol i ennill a gweithio tywod a graean gyda'r posibilrwydd o gael effaith cronrus ar olygfeydd i fewn ac allan o AHNE Llŷn. Fodd bynnag, ni ystyrir fod maint y newid yn arwyddocaol yng nghyd-destun effaith rhan helaeth gweithfeydd Graianog, ac fe ellir lliniaru effeithiau o'r fath i raddau gan gyfnod gwaith cyfyngedig (4 blwyddyn ychwanegol) a'r cynllun graddol o echdynnu ac adfer wrth wyneb y gwaith sy'n tynnu at ei derfyn. Yn ogystal, cynigir adfer y tir i borfa gymysg a chadwraeth natur yn y caniatâd sylfaenol, C15/0299/34/MW, yn ogystal â'r cysyniad adfer ar gyfer y lagwnau presennol a'r safle prosesu dan C10/0487/34/MW.
- 5.7 Mae gweithio tywod a graean yn gymharol ddeinamig o'i gymharu â chloddio am graig galed gan fod reserfau yn gyffredinol ar gael dan dir amaethyddol ac mae modd eu gweithio yn gymharol sydyn gyda pheiriant turio. O ganlyniad, mae'r awdurdod cynllunio mwynau angen i waith adfer cynyddol i fantoli yn erbyn colli mwynderau a thir cynhyrchiol i liniaru effeithiau gwaith o'r fath. Hyd yma, mae safleoedd sydd wedi eu gweithio wedi cael eu hadfer yn effeithiol i'w defnydd gwreiddiol, yn bennaf amaethyddiaeth, ac maent yn awr yn cyd-fynd â'r ardal oddi amgylch.
- 5.8 Cydnabyddir y gellir ceisio amrywiol dechnegau a dulliau adfer a phlannu ac mae'n bwysig, er mwyn llwyddiant y cynllun, bod yr amcanion adfer yn cael eu teilwra'n benodol ar gyfer defnydd amaethyddol a gwella cynefinoedd bywyd gwyllt fel ei gilydd. Mae'r manylion a gymeradwywyd yn nodi rhaglen o fesurau a chynllun ôl-ofal ar gyfer y gwaith adfer ar gyfer defnydd amaethyddol yn rhannol, gan gynnwys trin a gosod pridd, rhwygo, a gofynion o ran maetholion. Mae'r wybodaeth a gyflwynwyd i gefnogi'r cais gwreiddiol yn dangos fod deunydd digonol ar gael i gyflawni amcanion yr adferiad. Fodd bynnag, yn ogystal ag adfer amaethyddol, mae'r cynllun yn cynnwys gwaith i drin unrhyw ddeunydd gweddilliol (silt), a chreu tirlffurf all ddarparu'r amgylchiadau gorau i gynefinoedd bywyd gwyllt.
- 5.9 Mae arolygon cynefinoedd a rhywogaethau a gynhaliwyd ar y safle yn y gorffennol wedi bwydo i mewn i'r cysyniad adfer er budd cadw a gwella adnodd cadwraeth natur yr ardal. Mae CNC a Bioamrywiaeth Gwynedd yn gefnogol o'r cysyniad adfer o gadw'r lagwnau fel cyrff dŵr croyw agored, yn ogystal â phorfa arw a chynefinoedd bywyd gwyllt.
- 5.10 Mae ardal y cais yn goleddfu oddi wrth ardal y gwaith prosesu i gyfeiriad y gogledd, a chaiff ei sgrinio ar y cyfan rhag unrhyw olygfannau o fewn y Parc Cenedlaethol gan isadeiledd presennol y chwarel. Yn yr un modd, mae golygfeydd dros ardal y cais o olygfannau o fewn yr AHNE wedi eu cuddio'n rhannol gan goed a thopograffeg y tir; mewn ymateb i ymgynghoriad, cadarnhaodd rheolwr yr AHNE fod gwaith adfer effeithiol wedi digwydd ar y safle mewn blynyddoedd

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

diweddar, sy'n lleihau'r effaith ar y tirlun. O ystyried mai dim ond estyniad amser cyfyngedig sy'n gysylltiedig â'r lagwnau setlo, nid oes unrhyw bryderon ynghylch yr effaith ar yr AHNE.

- 5.11 O fewn cyd-destun cyffredinol safle presennol y Chwarel, mae'r dirwedd a'r newidiadau gweledol sydd wedi'u hadnabod â lefel gyfyngedig o effaith ac ni fyddai ymestyn yr amserlen ar gyfer gweithredu'r system rheoli dŵr yn golygu unrhyw lefelau mawr o effaith weledol. Felly, ystyrir bod y cynnig yn dderbyniol mewn egwyddor, o ran bod y datblygiad yn cydymffurfio â Pholisi Strategol PS 19: Gwarchod a lle bo'n berthnasol Gwella'r Amgylchedd Naturiol a Pholisiau AMG 3, AT 1, MWYN 3 a MWYN 9 o Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011-2026.

Bioamrywiaeth a Hydroleg

- 5.12 Roedd y system rheoli dŵr gwreiddiol yn cynnwys llyn a swmp cydbwysu dŵr, lagŵn i ddal dŵr croyw a dŵr wyneb, cyfres o lagwnau setlo silt, gwaith pibellau, draeniau agored a phwmpiau. Fodd bynnag, cofnodwyd yn flaenorol y gallai llifogydd cyflym ddigwydd yn ystod cyfnodau o law trwm, lle byddai gorlif o'r lagwnau presennol yn cymysgu â dŵr wyneb a dŵr ffo o'r tir cyfagos, gyda'r potensial felly o lygru ac effeithio ar gynefinoedd pwysig.
- 5.13 Prif bwrpas y system gaeedig o lagwnau yw ategu'r isadeiledd rheoli dŵr presennol er mwyn atal hyn rhag digwydd. Mae'r safle rheoli dŵr wedi ei ddylunio yn benodol er mwyn sicrhau capasiti digonol i reoli'r holl ddŵr chwarel ar y safle, h.y. fel system hunangynhaliol.
- 5.14 Mae'r safle wedi'i leoli 224m i'r dwyrain o afon Desach, gyda SoDdGA a Gwarchodfa Natur Genedlaethol Cors Gyfelog ac ACA Corsydd Eifionydd 87m i'r de. Mae'r safle yn gweithredu dan ganiatâd ar wahân gan CNC dan y Rheoliadau Caniatáu Amgylcheddol o ran rheoli llif dŵr wyneb a mesurau atal llygredd. Mewn ymateb i ymgynghoriad ar y profion effeithiau arwyddocaol tebygol ar y safle dynodedig Ewropeaidd, mae CNC yn cytuno ag asesiad Cyngor Gwynedd, fel yr Awdurdod Cymwys, dan Reoliad 63 Rheoliadau Cynefinoedd 2017 nad oedd estyniad i weithrediad y system lagwnau yn cael ei ystyried yn rhywbeth fyddai'n cael effaith arwyddocaol ar nodweddion cadwraeth ACA Corsydd Eifionydd. Mae CNC yn argymhell ymhellach y dylid ymgynghori â swyddog bioamrywiaeth yr awdurdod ar unrhyw gyfleoedd a chynigion i wella'r tirlunio.
- 5.15 Mewn ymateb, cadarnhaodd Bioamrywiaeth Gwynedd y dymunai weld mwy o fanylder ar gynigion adfer, megis cynlluniau sy'n dangos nodweddion microgynefinoedd (pyllau bas, pyllau, prysgwydd, waliau cerrig sych), i gynorthwyo i greu mwy o amrywiaeth i fywyd gwyllt, yn benodol infertebratau gyda rhestrau rhywogaethau ar gyfer plannu (llwyni a choed) a blodau gwyllt ar gyfer cymysgedd hadau, brwyn a glaswellt tal i roi lloches i famaliaid ac ymlusgiaid bychan. Yn ychwanegol, dylid monitro safle'r chwarel yn rheolaidd ar gyfer rhywogaethau o blanhigion anffrodorol fel Llysiau'r Dial, Ffromlys Chwarennog a Choed Mêl. Yn ychwanegol at y sylwadau a gyflwynwyd gan Bioamrywiaeth Gwynedd, gellid cyfeirio, dan amod, at y rhestr rhywogaethau a'r cynigion adfer manwl a gyflwynwyd â'r chwaer-gais, C20/1065/22/AC, yn ogystal â'r gofyniad am gyfarfodydd ôl-ofal blynyddol i fonitro ac asesu'r cynnydd gyda gwaith adfer.
- 5.16 Ni fu unrhyw wrthwynebiadau neu bryderon ynghlŷn â draenio neu risg llifogydd mewn ymateb i'r ymgynghoriadau â Cyfoeth Naturiol Cymru ac Uned Risg Llifogydd a Draenio Tir Gwynedd. Ar ben hynny, mae Cyfoeth Naturiol Cymru yn cytuno â Bioamrywiaeth Gwynedd o ran yr effeithiau posib ar fioamrywiaeth lleol; gellir casglu felly na fydd y datblygiad yn arwain at golli cynefin gwarchoddedig, rhywogaethau gwarchoddedig nac yn newid hydroleg yr ACA. Mae'r cynigion adfer yn cynnwys gwella bioamrywiaeth ac felly mae'r bwriad yn cydymffurfio gyda gofynion Polisi

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

Strategol PS 19 a Polisi AMG 3, AMG 5, PCYFF 6, MWYN 3 a MWYN 9 Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011 - 2026.

- 5.17 O ran sylwadau a gyflwynwyd gan dirfeddiannwr cyfagos ynglŷn a draenio tir sy'n effeithio ar ei eiddo, darganfuwyd ers hynny nad yw'r problemau sy'n codi yn ymwneud ag unrhyw ran o waith y chwarel, gan gynnwys y system rheoli dŵr dolen gaeedig. Mae'r materion a godwyd wedi eu cyfeirio at Trafnidiaeth Gwynedd, er mwyn iddynt adolygu eu hisadeiledd draenio priffyrdd lleol.

Treftadaeth Ddiwylliannol

- 5.18 Mae Gwasanaeth Cynllunio Archeolegol Gwynedd yn cadarnhau nad oes unrhyw bryderon archeolegol gyda'r cyfnod ymestyn a ofynnir. Tra bod ardal y lagwnau yn disgyn o fewn rhagod 500m heneb CN098 'Maen Hir a Charneddi Crynion Graianog', mae CADW yn cadarnhau nad oes ganddynt wrthwynebiad, gan fod effaith y lagwnau siltio ar osodiad henebion cofrestredig wedi cael ei ystyried yn flaenorol ac na fydd ymestyn y cyfnod hwn o amser ar gyfer eu defnyddio ac adfer y tir yn newid yr effaith hwn. Mae'r bwriad felly'n cydymffurfio gyda Pholisïau AMG 3 a PS 20 Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn 2011-2016.

Mwynderau cyffredinol a phreswyl

- 5.19 Mae natur y cais am gapasiti ychwanegol i'r lagwnau yn debyg i'r math o isadeiledd sydd wedi bod yn weithredol ar y safle am sawl blwyddyn ac sydd wedi bod yn destun rheolaethau amgylcheddol drwy amodau cynllunio neu hawlenni amgylcheddol.
- 5.20 Mae Polisi Cynllunio Mwynau Cymru a NCTM1: Agregau wedi sefydlu'r egwyddor o gylchfeydd rhagod o amgylch safleoedd echdynnu mwynau, ble mai'r amcan yw amddiffyn defnyddiau tir sydd fwyaf sensitif i effaith gweithrediadau mwynau drwy sefydlu pellter gwahanu rhwng defnyddiau tir a allai fod yn gwrthdaro. Caiff datblygiad sensitif ei ddiffinio yn NCTM1 fel; "*unrhyw adeilad a ddefnyddir gan bobl yn rheolaidd ac sy'n cynnwys ardaloedd o dai, hostelau, manau cyfarfod, ysgolion ac ysbytai, a lle y disgwylir mwynderau o safon dderbyniol*". Diffinnir cylchfa ragod o ymyl allanol yr ardal weithredol, gan gynnwys ffyrdd cludo safle a lagwnau. Mae NCTM1 yn argymhell pellter o 100 metr o leiaf ar gyfer gweithfeydd tywod a graean ac eraill lle na chaniateir ffrwydro. Nid oes eiddo sensitif wedi'i leoli o fewn cylch rhagod o 100m fel y gweithredir dan bolisi MWYN 5 Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn.
- 5.21 Ystyrir felly, yn ddarostyngedig i amodau priodol i reoli effeithiau sŵn a llwch ac oriau gweithio, ni fydd y cynnig yn cael effaith andwyol ar fwynderau'r ardal ac felly mae'n cydymffurfio â pholisi PCYFF 2, MWYN 3 a MWYN 5 Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011 - 2026.

Materion traffig a mynediad

- 5.22 Mae hwn yn gais i ymestyn yr amser ar gyfer parhau i weithredu tri lagŵn siltio ychwanegol, ac er y gall effeithio ar effeithlonrwydd y cynhyrchiant, nid oes cyswllt uniongyrchol ag allbwn y chwarel na chyflenwad a galw. Ystyrir felly na fydd y bwriad yn cael effaith andwyol ar unrhyw briffordd neu briffordd arfaethedig, ac nad yw'n sbarduno unrhyw feini prawf o dan Bolisi TRA 4 Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011-2026.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

Hawliau Tramwy Cyhoeddus

- 5.23 Mae dau lwybr cyhoeddus yn agos at y safle ac nid oes gofyn i wneud unrhyw ddarpariaeth am orchmynion cau neu wyro penodol. Mewn ymateb i'r ymgynghoriad, nododd swyddog Hawliau Tramwy Cyngor Gwynedd y dylid gwarchod y llwybrau hyn yn ystod y datblygiad ac wedi hynny.
- 5.24 Mae'r cynigion datblygu wedi eu lleoli ymhell o'r ddau hawl tramwy cyhoeddus ble mae darpariaeth i'w gwarchod eisoes yn rhan o amod cynllunio.

Materion cynaliadwyedd

- 5.25 Mae'r adroddiad hwn wedi asesu materion cynaliadwyedd y cais yn unol â'r nod o ddatblygu cynaliadwy ac yn unol â saith nod llesiant 'Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015' i helpu i sicrhau bod cyrff cyhoeddus i gyd yn gweithio tuag at yr un weledigaeth o Gymru gynaliadwy.
- 5.26 Fel Awdurdod Cynllunio Mwynau, mae dyletswydd ar y Cyngor i sicrhau bod adnoddau mwynau'n cael eu gweithio mewn modd cynaliadwy, fel y gallant gyfrannu'n briodol at ofynion deunyddiau adeiladu'r ardal. Mae gan Wynedd hanes hir o gloddio mwynau, ac mae'n parhau i fod yn rhan bwysig o'i gwead economaidd a chymdeithasol. Yng ngogledd Cymru ceir tomenni helaeth o amrywiaeth o ddeunyddiau sy'n addas i'w defnyddio: creigiau igneaid, tywod a graean a chalchfaen yn benodol. Mae'r cais hwn yn ceisio sicrhau parhad gweithrediad y cyfleuster i gefnogi echedyniad cronfa fwynau a ganiateir lle mae dyddodion hysbys o dywod a graen i'w cael.

Yr Economi

- 5.27 Mae Nodyn Cyngor Technegol 23: Datblygiad Economaidd, yn datgan: wrth wneud penderfyniad ar geisiadau cynllunio, bydd angen i awdurdodau cynllunio lleol gadw mewn cof bod defnydd busnes traddodiadol, dosbarthiadau B1–B8 ond yn cyfrif am ran o'r gweithgaredd yn yr economi. Mae'n bwysig bod y system gynllunio yn cydnabod agwedd economaidd pob datblygiad ac yn gwneud penderfyniadau cynllunio mewn modd cynaliadwy sy'n cadw cydbwysedd rhwng ystyriaethau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd. Mae'n datgan ymhellach; Dylai awdurdodau cynllunio lleol gydnabod arwyddion y farchnad a rhoi sylw i'r angen i dywys datblygiad economaidd i'r lleoliadau mwyaf addas yn hytrach na rhwystro neu atal y fath ddatblygiad.
- 5.28 Mae'r datblygiad yn cynnig isadeiledd chwarel ychwanegol i ategu'r systemau rheoli dŵr presennol ac felly bydd yn cynorthwyo i gynnal swyddi llawn-amser i staff y safle sy'n cael eu cyflogi'n uniongyrchol ac anuniongyrchol o ganlyniad i weithrediad y chwarel. Yn ogystal, mae tywod a graean yn hanfodol ar gyfer yr economi adeiladu leol ac mae cael ffynhonnell leol yn cadw costau ynghyd ag allyriadau carbon i lawr.
- 5.29 Bydd y cynnig yn cynorthwyo i gynnal 13 o swyddi llawn-amser i staff y safle, wedi'i gyflogi'n uniongyrchol ac anuniongyrchol o ganlyniad i'r gweithrediadau presennol yng Ngraiianog, Porth Penrhyn a Stad Ddiwydiannol Llandygái. Yn fwy na hyn, mae cadw gweithwyr lleol yn cael effeithiau positif ar ddiwylliant, ac yn fwy penodol, ar statws y Gymraeg yn yr ardal.
- 5.30 Felly, mae'n debygol y bydd y bwriad yn gwneud cyfraniad cadarnhaol i economi'r ardal yn unol â Pholisi Strategol PS 13 Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn i ddarparu cyfleoedd

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

am economi ffyniannus, ynghyd â Chanllaw Cynllunio Atodol Gwynedd, Cynllunio a'r Iaith Gymraeg, Tachwedd 2009.

Yr Iaith Gymraeg

- 5.31 Mae Polisi Cynllunio Cymru yn ymdrin â phwysigrwydd y Gymraeg wrth gyflawni ei amcanion cynaliadwyedd i wella lles cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru.
- 5.32 Cyflwynwyd Datganiad Iaith gyda'r cais yn unol â Pholisi PS1 o'r Cynllun Datblygu Lleol a'r canllawiau Cynllunio perthnasol; 'Cynnal a Chreu Cymunedau Unigryw a Chynaliadwy 2019'. Mae Polisi PS 1 (Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig) a Pholisi PS 5 (Datblygiad Cynaliadwy) yn ceisio hyrwyddo a chefnogi'r defnydd o'r Gymraeg yn ardal y Cynllun a helpu i gefnogi a gwella'r amodau sy'n sicrhau cymunedau cynaliadwy a ffyniannus.
- 5.33 Mae'r datganiad iaith yn asesu effaith y datblygiad arfaethedig ar gymunedau ac yn adnabod mesurau fydd un ai yn lliniaru'r effeithiau negyddol neu'n gwarchod/gwella/ lledaenu effeithiau cadarnhaol. Mae Gwynedd yn cynnwys y gyfran uchaf o siaradwyr Cymraeg yng Nghymru (65.4% o bobl dros 3 oed yn medru siarad Cymraeg; y ffigwr cenedlaethol ar draws Cymru gyfan yw 19%). O gymharu â Chyfrifiad 2001, mae hyn wedi cwmpo rhywfaint (5.2%) o 69%. Yn ward Llanllyfni, gall 75.5% o'r boblogaeth 3 oed a throsodd siarad Cymraeg, sydd fel y Sir wedi cwmpo rhywfaint ers Cyfrifiad 2001 (cwmp o 2.1% o 79.9%). Fel y cyfryw, gellir gweld bod y gyfran o'r boblogaeth a all siarad Cymraeg yn y ward yn uwch na'r ffigwr ar gyfer y sir yn ei chyfanrwydd. Yn ogystal â hyn, nid yw'r dirywiad yn nifer y siaradwyr Cymraeg yn y ward mor fawr â'r sir gyfan.
- 5.34 Bydd y cais hwn yn sicrhau parhad gwaith presennol lle mae'r gweithlu presennol eisoes yn dod o'r ardal leol. Gall y gweithlu cyfan siarad Cymraeg ac felly mae'r datblygiad yn debygol o gynnal siaradwyr Cymraeg yn y gymuned leol, fydd yn defnyddio'r iaith yn y gweithle.
- 5.35 Nid oes gan yr ymgynghorydd iaith unrhyw wrthwynebiad i'r cais i ymestyn yr amser o safbwynt ieithyddol. Ystyrir mai effaith niwtral fyddai o gymeradwyo'r cais ac felly mae'r datblygiad yn cydymffurfio â pholisi PS1 a PS5 o Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011-2026.

6. Casgliadau:

- 6.1 Mae angen asesu'r cynnig ar gyfer datblygiad mwynau ategol sy'n cynnwys parhau i weithredu tri lagŵn siltio ychwanegol yn erbyn meini prawf polisi cynllunio ac mae'r awdurdod wedi ymgynghori ar y cais hwn i ganfod effeithiau posib y datblygiad. Mae'r cyflwyniad yn ymdrin â'r ystyriaethau cynllunio materol wrth asesu effaith y datblygiad arfaethedig. Nid yw'r cais yn cynnwys cynigion i ymestyn gweithfeydd y chwarel na chynyddu'r allbwn; yn hytrach mae'n cynnwys darparu isadeiledd gweithredol penodol i ategu systemau rheoli dŵr y chwarel a lliniaru effeithiau posib ar yr amgylchedd dŵr lleol.
- 6.2 Mae'n annhebygol y bydd unrhyw newid amlwg yn amodau gweithio'r safle na newid i effaith weledol y gwaith ac ni fydd y datblygiad yn tynnu oddi wrth nodweddion cadarnhaol y dirwedd na'r elfennau hynny sy'n cyfrannu at gymeriad unigryw y Parc Cenedlaethol, neu Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Llŷn. Nid oes unrhyw faterion polisi cynllunio sy'n ddigon arwyddocaol i gyfiawnhau gwrthod rhoi caniatâd cynllunio, ac mae'r materion sy'n ymwneud â rheolaethau sŵn, llwch ac amgylcheddol bellach wedi hen sefydlu ar y safle gyda nifer gymharol fach o gwynion

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

wedi eu hanfon er sylw'r awdurdod cynllunio mwynau. Felly, ystyrir bod y cynnig yn dderbyniol mewn egwyddor, o ran bod y datblygiad yn cydymffurfio â Pholisi Strategol PS 19: Gwarchod a lle bo'n berthnasol Gwella'r Amgylchedd Naturiol a Pholisïau AMG 3, AT 1, MWYN 3 a MWYN 9 o Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011-2026.

- 6.3 Mae'r datblygiad yn dderbyniol mewn egwyddor a bydd yn cael effaith gadarnhaol ar yr economi, gan gyfrannu at isadeiledd y prif gronfeydd tywod a graean yng Ngwynedd. Mae'n cydymffurfio â gofynion polisi cynllunio mwynau rhanbarthol a lleol ac yn cydymffurfio â meini prawf cynaliadwyedd Polisi PS 22 o Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011 - 2026, o ystyried polisi cenedlaethol cyfredol ar gyfer cynnal banc tir o reserfau mwynau yn unol â'r canllawiau yn NCTM1 (Cymru) Agregau a'r Datganiad Technegol Rhanbarthol. Yn ogystal, mae'n debygol y bydd y bwriad yn gwneud cyfraniad positif i economi'r ardal yn unol â Pholisi Strategol PS 13 o Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011-2026.
- 6.4 Mae'r safle wedi'i leoli 224m i'r dwyrain o afon Desach, gyda SoDdGA a Gwarchodfa Natur Genedlaethol Cors Gyfelog ac ACA Corsydd Eifionydd 87m i'r de, yn ogystal. Mewn ymateb i ymgynghoriad ar y profion effeithiau arwyddocaol tebygol ar y safle dynodedig Ewropeaidd, mae CNC yn cytuno ag asesiad Cyngor Gwynedd, fel yr Awdurdod Cymwys, dan Reoliad 63 Rheoliadau Cynefinoedd 2017 nad oedd estyniad i weithrediad y system lagwnau yn cael ei ystyried yn rhywbeth fyddai'n cael effaith arwyddocaol ar nodweddion cadwraeth ACA Corsydd Eifionydd. Mae'r cynigion felly'n cydymffurfio gyda gofynion Polisi Strategol PS 19, Polisi AMG 3, AMG 5, PCYFF 6, a MWYN 3 Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011 - 2026.
- 6.5 Ni chafwyd unrhyw sylwadau na phryderon yn ymwneud â draenio neu risg llifogydd mewn ymateb i'r ymgynghoriad gyda Chyfoeth Naturiol Cymru neu Uned Risg Llifogydd a Draenio Tir Gwynedd ac felly ystyrir na fydd gan y bwriad effaith andwyol ar yr amgylchedd dŵr lleol (POLISI PCYFF6). Mae materion a fyddai fel arall yn destun caniatâd gollwng ar wahân neu Drwydded Amgylcheddol wedi eu rhestru yn yr adroddiad hwn a byddant yn cael eu dwyn i sylw'r datblygwr drwy 'nodyn i'r ymgeisydd' a gyflwynir gyda'r caniatâd cynllunio, ond ni fyddant i'w gweld yn y rhestr o amodau cynllunio sy'n atodol i'r hysbysiad penderfyniad ei hun.
- 6.6 Mae CNC a Bioamrywiaeth Gwynedd yn gefnogol o gynigion am borfa arw a gwella bioamrywiaeth, sy'n seiliedig ar ganfyddiadau arolwg cynefinoedd a rhywogaethau a gynhaliwyd o fewn ac o amgylch y safle. Mae'r cynnig felly'n cydymffurfio gyda gofynion Polisi Strategol PS 19, Polisi AMG 3, AMG 5, PCYFF 6, MWYN 3 a MWYN 9 Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011 - 2026. Felly, bydd amcanion allweddol y cynllun yn integreiddio/cyfweddu'r safle yn ei amgylchedd; gwella bioamrywiaeth ac atgyfnerthu patrwm y dirwedd.
- 6.7 Mae Gwasanaeth Cynllunio Archeolegol Gwynedd yn cadarnhau nad oes unrhyw bryderon archeolegol gyda'r cyfnod ymestyn a ofynnir. Tra bod ardal y lagwnau yn disgyn o fewn rhagod 500m heneb CN098 'Maen Hir a Charneddi Crynion Graianog', mae CADW yn cadarnhau nad oes ganddynt wrthwynebiad, gan fod effaith y lagwnau siltio ar osodiad henebion cofrestredig wedi cael ei ystyried yn flaenorol. Mae'r bwriad felly'n cydymffurfio gyda Pholisïau AMG 3, PS 20, AT 1 ac AT 3 o Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd ac Ynys Môn 2011-2016.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 12/04/2021
ADRODDIAD UWCH REOLWR GWASANAETH CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD	

- 6.8 Ni fydd gan y datblygiad effaith andwyol ar unrhyw briffordd, na phriffordd arfaethedig. Felly, mae'r bwriad yn cydymffurfio gyda Pholisi TRA 4 o Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011-2026.
- 6.9 Bydd gan y datblygiad effaith niwtral ar y Gymraeg ac fe ystyrir felly bod y datblygiad yn cydymffurfio â chanllawiau pholisïau PS 1 a PS 5 o Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011-2026.
- 6.10 Mae'r cynnig yn bodloni anghenion cynaliadwyedd Polisi Cynllunio Cymru a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
7. **Dirprwyo'r hawl i Bennaeth Cynorthwyol yr Adran i gymeradwyo'r cais, yn ddarostyngedig i'r newid isod i Amod 2 ar ganiatâd cynllunio C15/0299/34/MW i ymestyn oes y gweithrediadau mwynau sy'n ymwneud â gweithrediad tair lagŵn dyddodion ategol a'r gwaith cysylltiedig am gyfnod o 4 blynedd ychwanegol:**
- Daw'r defnydd a ganiateir o'r safle fel lagŵn siltio ategol i ben erbyn 31 Rhagfyr 2024; cwblheir y gwaith adfer wedyn erbyn 30 Mehefin 2025 neu pan fydd y gwaith yn dod i ben, pa bynnag un ddaw gyntaf.*
- 7.1 Ymateb ymgynghoriad Cyfoeth Naturiol Cymru i'w atodi i'r daflen penderfyniad, yn cynghori y dylid cysylltu â hwy yn uniongyrchol mewn perthynas â'r rheolaethau amgylcheddol a gweithredol penodol a'r ddarpariaeth o wasanaeth o fewn eu cylch gwaith.
- 7.2 Amodau cynllunio fel y presennol mewn perthynas â'r rheolaethau rheoli a ganlyn;
- Hyd y cyfnod gweithio,
 - Cyfyngu ar yr Hawliau Datblygu a Ganiateir, adeiladau, strwythurau, rhai a godir, ffyrdd preifat, llifoleuadau a ffensys,
 - Gweithgareddau a ganiateir a Chydymffurfiaeth â'r Manylion/Cynlluniau a Gyflwynwyd,
 - Oriau Gweithio,
 - Diogelu hawliau tramwy cyhoeddus,
 - Ymdrin â phridd a hwsmonaeth
 - Draenio, mesurau i atal llygru cyrsiau dŵr lleol,
 - Adfer i ddefnydd amaethyddol cymysg a chadwraeth natur,
 - Mesurau ôl-ofal ar gyfer defnyddiau amaethyddol a rheoli bioamrywiaeth,
 - Rheolaethau llwch a chyfyngu ar sŵn yn yr un modd ag y gwneir yn barod.